Otroci brez otroštva

Zdenko Vrdlovec

Portorož – Drugi in tretji dan smo na Festivalu slovenskega filma v Portorožu v tekmovalnem programu lahko videli celovečerni prvenec **Janje Glogovac** *L... kot ljubezen* in dokumentarni film **Mirana Zupaniča** *Otroci s Petrička*.

Film Janje Glogovac se začenja v nekem praškem nočnem klubu, kjer se zbirajo mladi izseljenci iz nekdanje Jugoslavije. Nekateri živijo tudi v skupnem stanovanju, in ena izmed njih, Gina, je obsedena s tem, da bi posnela film. Njen prijatelj prevzame vlogo producenta s presenetljivimi idejami o tem, kako priti do denarja (na primer od zavarovalnice, ki bi jim plačala za poškodbe pri inscenirani avtomobilski nesreči). Tedaj jim po naključju pride v roke mafijska babuška, polna kokaina – nekaj bi ga lahko porabili zase, večino pa prodali za financiranje filma, a jim prodajo prepreči babica, ki skrije babuško in si s kokainom »sladka« kavo. Za izgubljeno babuško se seveda zanima tudi mafija, medtem ko mlada režiserka zaradi izdane ljubezni polagoma izgublja svojo strast do filma.

In precej izgubljeno ali vsaj zmedeno deluje tudi ta celovečerni prvenec **Janje Glogovac** *L… kot ljubezen*, ki se trudi ustvariti kaotično in »odštekano« vzdušje, pri čemer z erotičnimi in emocionalnimi momenti maši vrzeli mafijske zgodbe, z elementi ali bolje, stereotipi kriminalne zgodbe pa dramatizira pičlost režiserkine drame. Ta je vse preveč omejena na režiserkino (**Lucija Šerbedžija**) obsesivno ponavljanje (skoraj iz kadra v kader), da »mora posneti ta film« (kateri pravzaprav?), medtem ko ji najbolj dramatičen prizor »zrežira« njen nezvesti ljubimec na nekem ljubljanskem balkonu. Najboljši trenutki v filmu so povezani z nekaterimi liki, zlasti s transvestitom v imenitni interpretaciji **Igorja Mandiča** in erotičnim mafijcem, ki ga igra Uliks Fehmiu.

fotografija dokumentacija Dnevnika

Celovečerni prvenec Janje Glogovac (na sliki) L... kot ljubezen se trudi ustvariti kaotično in »odštekano« vzdušje, pri čemer z erotičnimi in emocionalnimi momenti maši vrzeli mafijske zgodbe, z elementi ali bolje, stereotipi kriminalne zgodbe pa dramatizira pičlost režiserkine drame.

Edini dokumentarec v tekmovalnem programu 10. festivala slovenskega filma je *Otroci s Petrička* po scenariju in v režiji **Mirana Zupaniča**. To je obenem dokumentarec, ki je zvest svoji vlogi ne le opisovanja, ampak tudi odkrivanja realnosti. Namreč realnosti povojnega taborišča v Teharju pri Celju, kjer so bili zaprti in pomorjeni belogardistični in drugi begunci iz Slovenije, in realnosti, ki jo razkrivajo spomini njihovih otrok, iztrganih staršem in prepeljanih na neko kmetijo na Petričku. To so pretresljive in šokantne pripovedi ljudi, ki so bili priče pobojem svojih staršev; otrok, ki so jih na Petričku kot kaznjence zapirali v temnice in zmerjali s fašističnimi pankrti; ki so namesto starševske ljubezni poznali samo maltretiranje črnolase vzgojiteljice v škornjih in z bičem; ki so jih razdelili adoptivnim staršem, ti pa so ravnali z njimi kot s hlapci; otrok, ki so se v adolescentnih letih nekateri izgubili v alkoholu in delinkvenci; in ki so še dolgo po tistem, ko so preboleli otroške spomine, čutili praznino ukradenega življenja. In Zupaničev film je bolj kot dokument monument tem ljudem.